

Reservation

Kommunstyrelsen 2015-03-04, ärende 17

Beslut rörande att öppna Kommunstyrelsens sammanträden

Politiska beslut fattas av politiker i en mängd politiska församlingar kring tusentals olika frågor. Ett stort antal beslut förutsätter gedigna utredningar från berörda förvaltningar, somliga beslut är enkla och kan tas utan alltför stor förberedelse. Ett fåtal beslut är av så uppenbar politiskt karaktär att förvaltningen rimligen inte ens bör tillfrågas om underlag.

Vänersborgs kommunfullmäktige tillstyrkte 2014 en motion från 2012 där det föreslogs att våra nämnder och styrelser skall kunna avgöra om man vill tillåta allmänheten att närvara vid nämndens sammanträden. Motionens förslag grundade sig på en lagstiftning som nu har fyllt tjugo år. Kommunallagens ändring gav kommunerna denna möjlighet. Och sedan regeringens proposition från dåvarande statsminister Carl Bildt vann gehör i riksdagens kammare, har åtskilliga kommuner i hela Sverige vågat sig på att låta lokala politiker debattera ärenden på dagordningen inför intresserade kommuninvånare.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) redovisar erfarenheter, goda exempel, förebilder, strategier och även fallgropar. Vänersborgs demokratiberedning har tagit del av underlaget och gett fullt stöd för att våra nämnder och styrelser borde ansluta sig och gå med i försöksverksamheten enligt beslutet från 2014.

Inför starten av den nya mandatperioden ställdes nya frågor. Med tanke på att det gäller nya nämnder med ett bra antal nya ledamöter utan större erfarenhet kan det finnas viss förståelse, det var ju gamla fullmäktige som på upploppet tog sig samman och fattade det enhälliga beslutet att tillstyrka motionen.

Men varför erfarna politiker i ledningen för kommunstyrelsen och socialnämnden med flera åter vänder sig till förvaltningen för att få ett förslag om anvisningar hur det beslutade regelverket skulle kunna förverkligas är för mig obegripligt.

Kommunallagens text är hur tydlig som helst: Öppna sammanträden ligger hos politiken. Vill den politiska församlingen så kan man. Sedan står det också i kommunallagen mycket om ordförandens roll, befogenheter och ansvar för sin nämnd. Jag inbillade mig att endast pålästa politiker nominerades till ordförandeposter, politiker som är kända för sin skicklighet och sin vilja att leda ett team till framgång.

Nu har det blivit ett ordentligt magplask och ett beslut för kommunstyrelsens del som ingen av oss som undertecknade motionen 2012 hade kunnat föreställa sig.

Så här lyder den avgörande texten som låg till grund för ändringen av kommunallagen för tjugo år sedan:

Det finns även andra ärenden som inte lämpar sig för hantering vid offentliga nämndsammanträden. Det kan vara ärenden som nämnden endast bereder för avgörande i fullmäktige och i vissa fall av en annan nämnd. De interna överläggningarna om nämndernas budgetframställningar hör också till denna kategori. Inför ett slutligt avgörande i en nämnd av ett ärende, som antingen fullmäktige delegerat till nämnden eller där en nämnds åtgärd utgör verkställighet av fullmäktigebeslut inom ramen för målbeskrivningar och budget, torde det dock som regel inte föreligga några hinder för offentlighet. Vi utgår från att den nämnd som anser att öppna nämndsammanträden är ett lämpligt sätt att öka allmänhetens insyn också kommer att bemöda sig om att göra offentligheten så vid som möjligt. [Prop. 1993/94:188, s. 59]

Sedan 1994 finns hur många kommuner och kommunala nämnder och styrelser som helst som har "gått hela vägen" utan begränsning i enlighet med ovanstående formulering om "lämplighet".

Jag föreslog vid kommunstyrelsens sammanträde följande:

Yrkandet i ärende 17 – Beslut rörande att öppna kommunstyrelsens sammanträden "Kommunstyrelsen beslutar att öppna sina sammanträden i enlighet med regelverket."

SKULLE OVANSTÅENDE YRKANDE INTE BIFALLAS ÖNSKAR JAG ATT MITT ALTERNATIVA YRKANDE STÄLLS UNDER PROPOSITION:

"Kommunstyrelsen beslutar att öppna sina sammanträden i enlighet med regelverket. Det gäller dock inte ärenden som kommunstyrelsen bereder inför ett beslut i kommunfullmäktige."

Efter omröstningen som utföll med 13 mot 2 röster föll båda mina förslag och kommunstyrelsen bestämde:

Kommunstyrelsen beslutar att styrelsens sammanträden skall vara offentliga i den del av varje sammanträde som avser information.

Vad är informationsdelen på ett kommunstyrelsesammanträde? I snitt förekommer fem informationer på en ärendelista av kanske tjugo, tjugofem ärenden. Någon från förvaltningen informerar om bakgrunden i ett beslutsärende och hur tankarna gick innan beslutsförslaget formulerades. I enstaka fall kan det vara någon inbjuden extern informatör kring någon fråga som dock oftast inte tillhör ett beslutsärende. Informationer brukar föranleda enstaka frågor från enstaka ledamöter. Det var inte det motionärerna hade i sikte i april 2012. Och det var inte det regeringen Carl Bildt hade för ögonen när propositionen lades. Kommunstyrelsens beslut har jag ingen förståelse för.

Lutz Rininsland

Vänsterpartiet

2015-03-05